

Teater

Natalia Lukaševičš (vasaku!) — Anna; Svetlana Ba'ojan — Betsy

G. Vaidla foto

BALLETI «ANNA KARENINA» ESIETENDUS «ESTONIAS»

Reede, 28. septembri õhtul süttivad «Estonia» rambitudel 68. hooaja esimeseks esietenduseks — balletile «Anna Karenina». Selle Tolstoi-ainelise lavateose on Moskva helilooja Rodion Ššedrin pühendanud oma abikaasale Maia Plissetskajale, tänapäeva tantsumaailma ühele suuremale isiksusele, kelle koreograafias balletit 1972. a. Suures Teatris esmakordselt lavale tuli Libretist on Boriss Ivkov-Anohhin.

R. Ššedrin määratleb balleti žanriliselt «lüürilisteks stseenideks», omistades suurt tähendust muusikalise jutustuse katkematuks, selle teemaatilise materjali arengu sümfoonilisusele, leides, et «üksnes sel viisil võib üles ehitada muusikalist arhitektoonikat nii küllusliku polüfoonia ja kontrapunktiga teosele, nagu seda on Tolstoi romaan». Pole huvitusetä märkida, et kaldumata stilisatsioon ja kompilatiivsusse, on helilooja mõjusalt kasutanud mõningaid elemente Tolstoi suure kaasaegse Tšaikovski instrumentaalmuusikast, mis on kirjutatud «Anna Karenina» kavandamise-teostamise ajal. Romaani faabulast on palju kõrvale jäetud, tähelepanu on loomulikult üksnes Anna ja Vronski liinil ning veel vaid sellel, mis sinna juurde kuulub: keskkonnal, kujundlik-sümbolistlikul kompositsioonil (jaamavaht, unenäod jne). Muusikas on

sügavust, rikkust, huvitavust ja annet — ega muidu poleks enesekriitiline helilooja sellest sõandanud iseseisvat süüti koostada.

Maia Plissetskaja: «Töös «Anna Kareninaga» püüdsime leida erilist talitsetud tantsumust joonist — selleks kohustavad romaanis kujutatud ajastu ja keskkond, Tolstoi kirjeldatud seltskonnale omased välise käitumise reeglid ja romaani kangelaste hingeliste seisundite sügavus, alltekstide ja plastiliste «mõtiskluste» keerukus. Viimane on eriti oluline...» Ja edasi: «Muusikaliteratuur tunneb juba kaheksat ooperit «Anna Karenina» ainetel. Mitte keegi ei imesta, et on juba korduvalt teostatud mõte panna Anna laulma, tegutsema draamateatrite lavadel ja ekraanil. Olen veendunud, et koreograafid ka balletižanris pöörduvad veel mitmeid kordi nii selle kui ka teiste Tolstoi šedöövrite poole.»

«Estonia» lavastusbrigaad on järgmine: lavastaja Enn Suve, dirigent Vallo Järvi ja kunstnik-dekoraator Eldor Renter. Peaosades: Anna — Tamaara Soone või Natalia Lukaševičš, Vronski — Aleksander Basihhin või Vjatšeslav Maimussov.

Esietendusele oodatakse nii R. Ššedrini Moskvast kui ka M. Plissetskajat Helsingist, kus ta parajasti külalisesinemistel on.

IVALO RANDALU